

PERSONEN-, FAMILIE- & ERFRECHT  
2026/2027

PERSONEN-, FAMILIE- & ERFRECHT  
2026/2027

Onder redactie van:  
Prof. mr. Wendy Schrama & Mr. dr. Laureen Hu

Ars Aequi Libri  
Nijmegen 2026

De teksten zoals deze opgenomen zijn, gelden op 1 september 2026.

ISBN: 978-94-9333-377-2

NUR 822

© 2026 Ars Aequi Libri, Nijmegen.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Stichting Ars Aequi Juridische uitgeverij.

Voorzover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16b Auteurswet 1912 j° het Besluit van 27 november 2002, *Stb.* 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp).

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich tot de Stichting PRO (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp) te wenden. Voor het overnemen van een gedeelte van deze uitgave ten behoeve van commerciële doeleinden dient men zich tot de uitgever te wenden.

Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is nagestreefd, kan voor de afwezigheid van eventuele (druk)fouten en onvolledigheden niet worden ingestaan en aanvaarden auteur(s), redacteur(en) en uitgever(s) deswege geen aansprakelijkheid.

Ontwerp: Nicolette Schuurman

# VOORWOORD

Voor u ligt de dertiende druk van de *Ars Aequi* wettenbundel personen-, familie-, en erfrecht. Deze bundel is speciaal opgesteld voor het (notariële) onderwijs. Dit neemt niet weg dat de bundel ook waardevol is voor de rechtspraak, mede vanwege de opname van procesreglementen, zoals vastgesteld door het Landelijk Overleg van Voorzitters Familie- en Jeugdrecht (LOVF) van de rechtbanken in Nederland en het rapport alimentatienormen van de expertgroep alimentatienormen van de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak (NVvR).

De verdragen, wetten, besluiten, reglementen en regelen zijn als volgt ingedeeld:

- A. Internationale verdragen (inzake mensenrechten)
- B. Algemeen
- C. Procesrecht
- D. De persoon(lijke staat)
- E. Partnerrelaties
- F. Relatie ouder-kind
- G. Overlijden

Naast het geldende recht zijn cursief een aantal wetsvoorstellen opgenomen.

De regelingen die voor een grensoverschrijdende relatie moeten worden geraadpleegd zijn te vinden in de *Ars Aequi* Wetseditie Internationaal privaatrecht van *Ars Aequi Libri*, 15e herziene editie, 2026.

De uitgave is bewerkt tot en met 1 september 2026.

Utrecht,  
September 2026

Prof. mr. Wendy Schrama  
Mr. dr. Laureen Hu

# BEKNOPT INHOUDSOPGAVE

|                                     |     |
|-------------------------------------|-----|
| Voorwoord . . . . .                 | V   |
| Beknopte inhoudsopgave . . . . .    | VII |
| Uitgebreide inhoudsopgave . . . . . | IX  |

## A. INTERNATIONALE VERDRAGEN (INZAKE MENSENRECHTEN)

|                                                                                                                                                                |    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1. Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke Rechten (IVBPR), New York 16 December 1966 . . . . .                                               | 3  |
| 2. Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK), New York 20 November 1989 . . . . .                                                           | 5  |
| 3. Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap, New York 13 december 2006 . . . . .                                                                | 19 |
| 4. Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen,<br>New York 18 december 1979 . . . . .                                          | 37 |
| 5. Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de fundamentele vrijheden<br>(EVRM), Rome 4 November 1950 . . . . .                          | 47 |
| 5a. Aanvullend protocol bij het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens<br>en de fundamentele vrijheden, Parijs 20 maart 1952 . . . . .    | 50 |
| 5b. Protocol nr. 7 bij het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens<br>en de fundamentele vrijheden, Straatsburg 22 november 1984 . . . . . | 51 |
| 5c. Protocol nr. 12 bij het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens<br>en de fundamentele vrijheden, Rome 4 november 2000 . . . . .        | 52 |
| 6. Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, Straatsburg 12 december 2007 . . . . .                                                                   | 53 |

## B. ALGEMEEN

|                                                   |     |
|---------------------------------------------------|-----|
| 7. Grondwet (Gw) . . . . .                        | 57  |
| 8. Burgerlijk Wetboek (BW) . . . . .              | 59  |
| 9. Besluit burgerlijke stand 1994 (BBS) . . . . . | 299 |
| 10. Wet op het notarisambt (Wna) . . . . .        | 315 |
| 11. Wetboek van Strafrecht (Sr) . . . . .         | 355 |

## C. PROCESRECHT

|                                                                                      |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 12. Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Rv) . . . . .                           | 369 |
| 13. Procesreglement verzoekschriftprocedures familie zaken gerechtshoven . . . . .   | 395 |
| 14. Procesreglement Adoptie en overige (Boek 1) zaken . . . . .                      | 421 |
| 15. Procesreglement Alimentatie en Bijstandsverhaal . . . . .                        | 445 |
| 16. Procesreglement Civiel Jeugdrecht . . . . .                                      | 459 |
| 17. Procesreglement Gezag en Omgang . . . . .                                        | 479 |
| 18. Procesreglement Scheiding . . . . .                                              | 491 |
| 19. Leidraad werkwijze en verslag bijzondere curatoren ex artikel 1:212 BW . . . . . | 511 |
| 20. Leidraad werkwijze en verslag bijzondere curatoren ex artikel 1:250 BW . . . . . | 513 |

## D. DE PERSOON(LIJKE STAAT)

|                                                                                                 |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 21. Rijkswet op het Nederlanderschap (RWN) . . . . .                                            | 519 |
| 22. Faillissementswet (Fw) . . . . .                                                            | 535 |
| 23. Besluit kwaliteitseisen curatoren, beschermingsbewindvoerders en mentoren . . . . .         | 541 |
| 24. Aanbevelingen meerderjarigenbewind . . . . .                                                | 547 |
| 25. Besluit geslachtsnaamswijziging (Bgnw) . . . . .                                            | 573 |
| 26. Regelen betreffende verzoeken tot naamswijziging en tot naamsvaststelling (Rvnwv) . . . . . | 579 |

## E. PARTNERRELATIES

|                                                                    |     |
|--------------------------------------------------------------------|-----|
| 27. Pensioenwet (Pw) . . . . .                                     | 583 |
| 28. Wet vereeniging pensioenrechten bij scheiding (Wvps) . . . . . | 599 |

|                                                   |     |
|---------------------------------------------------|-----|
| 29. Participatiewet (Pw)                          | 605 |
| 30. Wet tijdelijk huisverbod (Wth)                | 607 |
| 31. Besluit tijdelijk huisverbod (Bth)            | 611 |
| 32. Besluit huwelijksgoederenregister 1969 (Bhgr) | 615 |
| 33. Rapport alimentatienormen                     | 617 |
| 34. Behoeftetabel 2026                            | 647 |
| 35. Draagkrachttabel 2026                         | 649 |

#### F. RELATIE OUDER-KIND

|                                                          |     |
|----------------------------------------------------------|-----|
| 36. Jeugdwet (Jw)                                        | 653 |
| 37. Besluit Jeugdwet                                     | 713 |
| 38. Embryowet (Embww)                                    | 735 |
| 39. Wet donorgegevens kunstmatige bevruchting (WVKB)     | 743 |
| 40. Besluit donorgegevens kunstmatige bevruchting (Bdkb) | 751 |
| 41. Besluit DNA-onderzoek vaderschap                     | 753 |
| 42. Besluit gezagsregisters (Bgr)                        | 755 |

#### G. OVERLIJDEN

|                                                    |     |
|----------------------------------------------------|-----|
| 43. Wet op het centraal testamentenregister (Wctr) | 759 |
| 44. Besluit boedelregister (Bbreg)                 | 761 |
| 45. Auteurswet (Aw)                                | 765 |
| 46. Kadasterwet (Kadw)                             | 767 |
| 47. Algemene wet inzake rijksbelastingen (AWR)     | 811 |
| 48. Successiewet (Sw)                              | 813 |
| 49. Wet inkomstenbelasting 2001 (Wet IB 2001)      | 837 |
| 50. Wet op belastingen van rechtsverkeer (WBRv)    | 845 |

# UITGEBREIDE INHOUDSOPGAVE

|                                     |     |
|-------------------------------------|-----|
| Voorwoord . . . . .                 | V   |
| Beknopte inhoudsopgave . . . . .    | VII |
| Uitgebreide inhoudsopgave . . . . . | IX  |

## A. INTERNATIONALE VERDRAGEN (INZAKE MENSENRECHTEN)

|                                                                                                                                                                                  |    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1. Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke Rechten (IVBPR),<br>New York 16 December 1966, artt. 2, 3, 8, 16, 17, 23, 24, 26 en 27 . . . . .                     | 3  |
| Deel II . . . . .                                                                                                                                                                | 3  |
| Deel III . . . . .                                                                                                                                                               | 3  |
| 2. Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK), New York 20 November 1989 . . . . .                                                                             | 5  |
| Preambule . . . . .                                                                                                                                                              | 5  |
| Deel I . . . . .                                                                                                                                                                 | 6  |
| Deel II . . . . .                                                                                                                                                                | 15 |
| Deel III . . . . .                                                                                                                                                               | 17 |
| 3. Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap, New York 13 december 2006 . . . . .                                                                                  | 19 |
| 4. Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen (CEDAW),<br>New York 18 december 1979 . . . . .                                                    | 37 |
| Preambule . . . . .                                                                                                                                                              | 37 |
| Deel I . . . . .                                                                                                                                                                 | 38 |
| Deel II . . . . .                                                                                                                                                                | 39 |
| Deel III . . . . .                                                                                                                                                               | 39 |
| Deel IV . . . . .                                                                                                                                                                | 41 |
| Deel V . . . . .                                                                                                                                                                 | 42 |
| Deel VI . . . . .                                                                                                                                                                | 44 |
| 5. Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de fundamentele vrijheden (EVRM),<br>Rome 4 November 1950, artt. 1, 4, 6, 8, 12, 14, 19, 33-35 en 46 . . . . . | 47 |
| 5a. Aanvullend protocol bij het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens<br>en de fundamentele vrijheden, Parijs 20 maart 1952 . . . . .                      | 50 |
| 5b. Protocol nr. 7 bij het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens<br>en de fundamentele vrijheden, Straatsburg 22 november 1984 . . . . .                   | 51 |
| 5c. Protocol nr. 12 bij het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens<br>en de fundamentele vrijheden, Rome 4 november 2000 . . . . .                          | 52 |
| 6. Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, Straatsburg 12 december 2007 . . . . .                                                                                     | 53 |
| Titel I Waardigheid. . . . .                                                                                                                                                     | 53 |
| Titel II Vrijheden . . . . .                                                                                                                                                     | 53 |
| Titel III Gelijkheid . . . . .                                                                                                                                                   | 53 |
| Titel IV Solidariteit. . . . .                                                                                                                                                   | 54 |

## B. ALGEMEEN

|                                                           |    |
|-----------------------------------------------------------|----|
| 7. Grondwet (Gw), artt. 1, 2, 10-12, 15, 93, 94 . . . . . | 57 |
| 8. Burgerlijk Wetboek (BW). . . . .                       | 59 |
| A. Boek 1 Personen- en familierecht . . . . .             | 59 |
| Titel 1 Algemene bepalingen . . . . .                     | 59 |

|          |                                                                                                                                            |     |
|----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Titel 2  | Het recht op de naam . . . . .                                                                                                             | 59  |
| Titel 3  | Woonplaats . . . . .                                                                                                                       | 62  |
| Titel 4  | Burgerlijke stand . . . . .                                                                                                                | 63  |
| Afd. 1   | De ambtenaar van de burgerlijke stand . . . . .                                                                                            | 63  |
| Afd. 2   | De registers van de burgerlijke stand en de bewaring daarvan . . . . .                                                                     | 64  |
| Afd. 3   | Akten van de burgerlijke stand en partijen bij deze akten. . . . .                                                                         | 65  |
| Afd. 4   | De akten van geboorte, van overlijden en de akten houdende attestaties de vita . . . . .                                                   | 66  |
| Afd. 5   | Latere vermeldingen . . . . .                                                                                                              | 69  |
| Afd. 6   | Akten van inschrijving van bepaalde rechterlijke uitspraken . . . . .                                                                      | 71  |
| Afd. 7   | De bewijskracht van akten van de burgerlijke stand alsmede van afschriften en uittreksels . . . . .                                        | 71  |
| Afd. 8   | De openbaarheid van de akten van de burgerlijke stand . . . . .                                                                            | 71  |
| Afd. 9   | De aanvulling van de registers van de burgerlijke stand en de verbetering van de daarin voorkomende akten en latere vermeldingen . . . . . | 72  |
| Afd. 10  | Inschrijving van buitenlandse akten en de rechterlijke last tot het opmaken van een vervangende akte van geboorte . . . . .                | 73  |
| Afd. 11  | De verklaring voor recht omtrent de rechtsgeldigheid in Nederland van een buitenlandse akte of uitspraak . . . . .                         | 74  |
| Afd. 12  | Voorziening tegen de weigering tot het opmaken van een akte van de burgerlijke stand of tot een andere verrichting. . . . .                | 75  |
| Afd. 13  | Wijziging van de vermelding van het geslacht in de akte van geboorte . . . . .                                                             | 76  |
| Afd. 14  | De Commissie van advies voor de zaken betreffende de burgerlijke staat en de nationaliteit . . . . .                                       | 77  |
| Titel 5  | Het huwelijk. . . . .                                                                                                                      | 77  |
|          | Algemene bepaling . . . . .                                                                                                                | 77  |
| Afd. 1   | Vereisten tot het aangaan van een huwelijk . . . . .                                                                                       | 77  |
| Afd. 2   | Formaliteiten die aan de voltrekking van het huwelijk moeten voorafgaan . . . . .                                                          | 78  |
| Afd. 3   | Stuiting van het huwelijk . . . . .                                                                                                        | 80  |
| Afd. 4   | De voltrekking van het huwelijk . . . . .                                                                                                  | 81  |
| Afd. 5   | Nietigverklaring van een huwelijk. . . . .                                                                                                 | 82  |
| Afd. 5A  | Omzetting van een huwelijk in een geregistreerd partnerschap . . . . .                                                                     | 83  |
| Afd. 6   | Bewijs van het bestaan van het huwelijk . . . . .                                                                                          | 83  |
| Titel 5A | Het geregistreerd partnerschap . . . . .                                                                                                   | 83  |
| Titel 6  | Rechten en verplichtingen van echtgenoten . . . . .                                                                                        | 85  |
| Titel 7  | De wettelijke gemeenschap van goederen . . . . .                                                                                           | 88  |
| Afd. 1   | Algemene bepalingen. . . . .                                                                                                               | 88  |
| Afd. 2   | Het bestuur van de gemeenschap . . . . .                                                                                                   | 90  |
| Afd. 3   | Ontbinding van de gemeenschap . . . . .                                                                                                    | 91  |
| Afd. 4   | Opheffing van de gemeenschap bij beschikking . . . . .                                                                                     | 93  |
| Titel 7  | De wettelijke gemeenschap van goederen . . . . .                                                                                           | 93  |
| Afd. 1   | Algemene bepalingen. . . . .                                                                                                               | 93  |
| Afd. 2   | Het bestuur van de gemeenschap . . . . .                                                                                                   | 95  |
| Afd. 3   | Ontbinding van de gemeenschap . . . . .                                                                                                    | 95  |
| Afd. 4   | Opheffing van de gemeenschap bij beschikking . . . . .                                                                                     | 97  |
| Titel 8  | Huwelijkse voorwaarden. . . . .                                                                                                            | 98  |
| Afd. 1   | Huwelijkse voorwaarden in het algemeen . . . . .                                                                                           | 98  |
| Afd. 2   | Verrekenbedingen . . . . .                                                                                                                 | 99  |
|          | § 1 Algemene regels voor verrekenbedingen . . . . .                                                                                        | 99  |
|          | § 2 Periodieke verrekenbedingen . . . . .                                                                                                  | 100 |
|          | § 3 Finale verrekenbedingen . . . . .                                                                                                      | 101 |
| Afd. 3   | Giften bij huwelijkse voorwaarden. . . . .                                                                                                 | 101 |
| Titel 9  | Ontbinding van het huwelijk . . . . .                                                                                                      | 101 |
| Afd. 1   | Ontbinding van het huwelijk in het algemeen . . . . .                                                                                      | 101 |
| Afd. 2   | Echtscheiding . . . . .                                                                                                                    | 102 |
| Titel 10 | Scheiding van tafel en bed en ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed . . . . .                                          | 105 |
| Afd. 1   | Scheiding van tafel en bed . . . . .                                                                                                       | 105 |
| Afd. 2   | Ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed . . . . .                                                                        | 106 |
| Titel 11 | Afstamming . . . . .                                                                                                                       | 107 |
| Afd. 1   | Algemeen . . . . .                                                                                                                         | 107 |
| Afd. 2   | Ontkenning van het door huwelijk of geregistreerd partnerschap ontstane vaderschap . . . . .                                               | 108 |



|           |         |                                                                                                                                     |     |
|-----------|---------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
|           | Afd. 2a | Ontkenning van het door huwelijk of geregistreerd partnerschap ontstane moederschap . . .                                           | 109 |
|           | Afd. 3  | Erkenning . . . . .                                                                                                                 | 109 |
|           | Afd. 4  | Gerechtelijke vaststelling van het ouderschap . . . . .                                                                             | 110 |
|           | Afd. 5  | Inroeping of betwisting van staat . . . . .                                                                                         | 111 |
|           | Afd. 6  | De bijzondere curator . . . . .                                                                                                     | 111 |
| Titel 12  |         | Adoptie . . . . .                                                                                                                   | 112 |
| Titel 13  |         | Minderjarigheid. . . . .                                                                                                            | 113 |
|           | Afd. 1  | Algemene bepalingen. . . . .                                                                                                        | 113 |
|           | Afd. 2  | Handlichting. . . . .                                                                                                               | 114 |
|           | Afd. 3  | De raad voor de kinderbescherming. . . . .                                                                                          | 114 |
|           | Afd. 4  | Registers betreffende het over minderjarigen uitgeoefende gezag . . . . .                                                           | 116 |
| Titel 14  |         | Het gezag over minderjarige kinderen . . . . .                                                                                      | 116 |
|           | Afd. 1  | Algemeen . . . . .                                                                                                                  | 116 |
|           | Afd. 2  | Ouderlijk gezag . . . . .                                                                                                           | 117 |
|           |         | § 1. Het gezamenlijk gezag van ouders binnen en buiten huwelijk en het gezag<br>van één ouder na scheiding . . . . .                | 117 |
|           |         | § 1a. Het gezamenlijk gezag van ouders binnen een geregistreerd partnerschap. . . . .                                               | 119 |
|           |         | § 2. Het gezag van ouders anders dan na scheiding . . . . .                                                                         | 119 |
|           |         | § 2a. Gezag na meerderjarigverklaring . . . . .                                                                                     | 121 |
|           |         | § 3. Het bewind van de ouders . . . . .                                                                                             | 121 |
|           | Afd. 3  | Gemeenschappelijke bepalingen betreffende de gezagsuitoefening door<br>de ouders en de gezagsuitoefening door één van hen . . . . . | 122 |
|           | Afd. 3A | Gezamenlijk gezag van een ouder tezamen met een ander dan een ouder . . . . .                                                       | 123 |
|           |         | § 1. Het gezamenlijk gezag van rechtswege van een ouder tezamen<br>met een ander dan een ouder . . . . .                            | 123 |
|           |         | § 2. Het gezamenlijk gezag van een ouder tezamen met een ander dan<br>een ouder krachtens rechterlijke beslissing. . . . .          | 123 |
|           |         | § 3. Gemeenschappelijke bepalingen inzake het gezamenlijk gezag<br>van een ouder tezamen met een ander dan een ouder . . . . .      | 124 |
|           | Afd. 3B | Maatregel van opgroeiondersteuning . . . . .                                                                                        | 125 |
|           | Afd. 4  | Ondertoezichtstelling van minderjarigen . . . . .                                                                                   | 125 |
|           | Afd. 5  | Beëindiging van het ouderlijk gezag . . . . .                                                                                       | 130 |
|           | Afd. 6  | Voogdij . . . . .                                                                                                                   | 132 |
|           |         | § 1. Voogdij in het algemeen . . . . .                                                                                              | 132 |
|           |         | § 2. Voogdij door een der ouders opgedragen. . . . .                                                                                | 133 |
|           |         | § 3. Voogdij door de rechter opgedragen . . . . .                                                                                   | 134 |
|           |         | § 4. Voogdij van rechtspersonen . . . . .                                                                                           | 135 |
|           |         | § 5. Ontslag van de voogdij . . . . .                                                                                               | 135 |
|           |         | § 6. Onbevoegdheid tot de voogdij. . . . .                                                                                          | 136 |
|           |         | § 7. Ondertoezichtstelling van onder voogdij staande minderjarigen. . . . .                                                         | 136 |
|           |         | § 8. Beëindiging van voogdij . . . . .                                                                                              | 136 |
|           |         | § 9. Het toezicht van de voogd over de persoon van de minderjarige. . . . .                                                         | 137 |
|           |         | § 10. Het bewind van de voogd . . . . .                                                                                             | 138 |
|           |         | § 11. De rekening en verantwoording bij het einde van de voogdij . . . . .                                                          | 143 |
| Titel 15  |         | Omgang en informatie . . . . .                                                                                                      | 143 |
| Titel 16  |         | Curatele . . . . .                                                                                                                  | 145 |
| Titel 17  |         | Levensonderhoud . . . . .                                                                                                           | 149 |
|           | Afd. 1  | Algemene bepalingen. . . . .                                                                                                        | 149 |
|           | Afd. 2  | Voorziening in de kosten van verzorging en opvoeding van<br>minderjarige kinderen en stiefkinderen. . . . .                         | 152 |
| Titel 18  |         | Afwezigheid, vermissing en vaststelling van overlijden in bepaalde gevallen . . . . .                                               | 153 |
|           | Afd. 1  | Onderbewindstelling in geval van afwezigheid . . . . .                                                                              | 153 |
|           | Afd. 2  | Personen wier bestaan onzeker is . . . . .                                                                                          | 154 |
|           | Afd. 3  | Vaststelling van overlijden in bepaalde gevallen . . . . .                                                                          | 156 |
| Titel 19  |         | Onderbewindstelling ter bescherming van meerderjarigen. . . . .                                                                     | 157 |
| Titel 20  |         | Mentorschap ten behoeve van meerderjarigen. . . . .                                                                                 | 164 |
| B. Boek 3 |         | Vermogensrecht in het algemeen . . . . .                                                                                            | 168 |
| Titel 1   |         | Algemene bepalingen . . . . .                                                                                                       | 168 |

|           |                                                                                                                                            |     |
|-----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
|           | Afd. 1 Begripsbepalingen. . . . .                                                                                                          | 168 |
|           | Afd. 1A Elektronisch vermogensrechtelijk rechtsverkeer . . . . .                                                                           | 169 |
|           | Afd. 1B Het voeren van een administratie . . . . .                                                                                         | 170 |
|           | Afd. 2 Inschrijvingen betreffende registergoederen . . . . .                                                                               | 171 |
| Titel 2   | Rechtshandelingen . . . . .                                                                                                                | 174 |
| Titel 3   | Volmacht . . . . .                                                                                                                         | 179 |
| Titel 4   | Verkrijging en verlies van goederen. . . . .                                                                                               | 182 |
|           | Afd. 1 Algemene bepalingen. . . . .                                                                                                        | 182 |
|           | Afd. 2 Overdracht van goederen en afstand van beperkte rechten . . . . .                                                                   | 183 |
|           | Afd. 3 Verkrijging en verlies door verjaring . . . . .                                                                                     | 186 |
| Titel 5   | Bezit en houderschap. . . . .                                                                                                              | 187 |
| Titel 7   | Gemeenschap . . . . .                                                                                                                      | 189 |
|           | Afd. 1 Algemene bepalingen. . . . .                                                                                                        | 189 |
|           | Afd. 2 Enige bijzondere gemeenschappen . . . . .                                                                                           | 193 |
|           | Afd. 3 Nietige en vernietigbare verdelingen . . . . .                                                                                      | 194 |
| Titel 10  | Verhaalsrecht op goederen. . . . .                                                                                                         | 194 |
|           | Afd. 1 Algemene bepalingen. . . . .                                                                                                        | 194 |
| Titel 11  | Rechtsvorderingen . . . . .                                                                                                                | 195 |
| C. Boek 4 | Erfrecht . . . . .                                                                                                                         | 203 |
| Titel 1   | Algemene bepalingen . . . . .                                                                                                              | 203 |
| Titel 2   | Erfopvolging bij versterf . . . . .                                                                                                        | 204 |
| Titel 3   | Het erfrecht bij versterf van de niet van tafel en bed gescheiden echtgenoot en van de kinderen alsmede andere wettelijke rechten. . . . . | 205 |
|           | Afd. 1 Het erfrecht bij versterf van de niet van tafel en bed gescheiden echtgenoot en van de kinderen . . . . .                           | 205 |
|           | Afd. 2 Andere wettelijke rechten . . . . .                                                                                                 | 209 |
| Titel 4   | Uiterste willën. . . . .                                                                                                                   | 213 |
|           | Afd. 1 Uiterste wilsbeschikkingen in het algemeen . . . . .                                                                                | 213 |
|           | Afd. 2 Wie uiterste wilsbeschikkingen kunnen maken en wie daaruit voordeel kunnen genieten . . . . .                                       | 215 |
|           | Afd. 3 Legitieme portie . . . . .                                                                                                          | 216 |
|           | § 1. Algemene bepalingen . . . . .                                                                                                         | 216 |
|           | § 2. De omvang van de legitieme portie . . . . .                                                                                           | 216 |
|           | § 3. Het geldend maken van de legitieme portie . . . . .                                                                                   | 219 |
|           | Afd. 4 Vorm van uiterste willën . . . . .                                                                                                  | 222 |
|           | Afd. 5 Herroeping van uiterste wilsbeschikkingen. . . . .                                                                                  | 224 |
| Titel 5   | Onderscheiden soorten van uiterste wilsbeschikkingen. . . . .                                                                              | 224 |
|           | Afd. 1 Erfstellingen . . . . .                                                                                                             | 224 |
|           | Afd. 2 Legaten. . . . .                                                                                                                    | 224 |
|           | § 1. Algemene bepalingen . . . . .                                                                                                         | 224 |
|           | § 2. Giften en andere handelingen die worden aangemerkt als legaten . . . . .                                                              | 226 |
|           | Afd. 3 Testamentaire lasten . . . . .                                                                                                      | 227 |
|           | Afd. 4 Stichtingen. . . . .                                                                                                                | 228 |
|           | Afd. 5 Makingen onder tijdsbepaling en onder voorwaarde . . . . .                                                                          | 228 |
|           | Afd. 6 Executeurs . . . . .                                                                                                                | 229 |
|           | Afd. 7 Testamentair bewind . . . . .                                                                                                       | 231 |
|           | § 1. Algemene bepalingen . . . . .                                                                                                         | 231 |
|           | § 2. De bewindvoerder. . . . .                                                                                                             | 231 |
|           | § 3. De gevolgen van het bewind. . . . .                                                                                                   | 233 |
|           | § 4. Einde van het bewind. . . . .                                                                                                         | 235 |
| Titel 6   | Gevolgen van de erfopvolging. . . . .                                                                                                      | 236 |
|           | Afd. 1 Algemene bepalingen. . . . .                                                                                                        | 236 |
|           | Afd. 2 Aanvaarding en verwerping van nalatenschappen en van legaten. . . . .                                                               | 237 |
|           | Afd. 3 Vereffening van de nalatenschap . . . . .                                                                                           | 240 |
|           | Afd. 4 Verdeling van de nalatenschap. . . . .                                                                                              | 245 |
| D. Boek 5 | Zakelijke rechten . . . . .                                                                                                                | 246 |
| Titel 1   | Eigendom in het algemeen . . . . .                                                                                                         | 246 |
| Titel 3   | Eigendom van onroerende zaken . . . . .                                                                                                    | 246 |

|    |          |                                                                                                              |     |
|----|----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| E. | Boek 6   | Algemeen gedeelte van het verbintenissenrecht. . . . .                                                       | 247 |
|    | Titel 1  | Verbindenissen in het algemeen . . . . .                                                                     | 247 |
|    |          | Afd. 1 Algemene bepalingen. . . . .                                                                          | 247 |
|    |          | Afd. 2 Pluraliteit van schuldenaren en hoofdelijke verbondenheid. . . . .                                    | 247 |
|    |          | Afd. 3 Pluraliteit van schuldeisers . . . . .                                                                | 249 |
|    |          | Afd. 4 Alternatieve verbintenissen. . . . .                                                                  | 249 |
|    |          | Afd. 5 Voorwaardelijke verbintenissen . . . . .                                                              | 249 |
|    |          | Afd. 9 De gevolgen van het niet nakomen van een verbintenis. . . . .                                         | 250 |
|    |          | § 1. Algemene bepalingen . . . . .                                                                           | 250 |
|    |          | Afd. 10 Wettelijke verplichtingen tot schadevergoeding . . . . .                                             | 250 |
|    |          | Afd. 12 Verrekening . . . . .                                                                                | 253 |
|    | Titel 2  | Overgang van vorderingen en schulden en afstand van vorderingen . . . . .                                    | 253 |
|    |          | Afd. 2 Subrogatie . . . . .                                                                                  | 253 |
|    | Titel 3  | Onrechtmatige daad . . . . .                                                                                 | 254 |
|    |          | Afd. 1 Algemene bepalingen. . . . .                                                                          | 254 |
|    |          | Afd. 2 Aansprakelijkheid voor personen en zaken . . . . .                                                    | 254 |
|    | Titel 4  | Verbindenissen uit andere bron dan onrechtmatige daad of overeenkomst . . . . .                              | 255 |
|    |          | Afd. 1 Zaakwaarneming . . . . .                                                                              | 255 |
|    |          | Afd. 2 Onverschuldigde betaling . . . . .                                                                    | 255 |
|    |          | Afd. 3 Ongerechtvaardigde verrijking. . . . .                                                                | 256 |
|    | Titel 5  | Overeenkomsten in het algemeen. . . . .                                                                      | 256 |
|    |          | Afd. 1 Algemene bepalingen. . . . .                                                                          | 256 |
|    |          | Afd. 2 Het tot stand komen van overeenkomsten . . . . .                                                      | 257 |
|    |          | Afd. 4 Rechtsgevolgen van overeenkomsten . . . . .                                                           | 257 |
|    |          | Afd. 5 Wederkerige overeenkomsten . . . . .                                                                  | 258 |
| F. | Boek 7   | Bijzondere overeenkomsten . . . . .                                                                          | 260 |
|    | Titel 3  | Schenking . . . . .                                                                                          | 260 |
|    | Titel 4  | Huur . . . . .                                                                                               | 262 |
|    |          | Afd. 1 Algemene bepalingen. . . . .                                                                          | 262 |
|    |          | Afd. 4 De overgang van de huur bij overdracht van de verhuurde zaken en<br>het eindigen van de huur. . . . . | 262 |
|    |          | Afd. 5 Huur van woonruimte . . . . .                                                                         | 263 |
|    |          | Onderafd. 3 Medehuur en voortzetting van de huur . . . . .                                                   | 263 |
|    | Titel 7  | Opdracht. . . . .                                                                                            | 264 |
|    |          | Afd. 1 Opdracht in het algemeen . . . . .                                                                    | 264 |
|    |          | Afd. 2 Lastgeving . . . . .                                                                                  | 265 |
|    |          | Afd. 5 De overeenkomst inzake geneeskundige behandeling. . . . .                                             | 267 |
|    | Titel 15 | Vaststellingsovereenkomst . . . . .                                                                          | 272 |
| G. | Boek 7a  | Bijzondere overeenkomsten . . . . .                                                                          | 276 |
|    | Titel 9  | Van maatschap . . . . .                                                                                      | 276 |
|    |          | Afd. 4 Van de verschillende wijzen waarop de maatschap eindigt . . . . .                                     | 276 |
|    | Titel 13 | Van bruikleen . . . . .                                                                                      | 276 |
|    |          | Afd. 1 Algemene bepalingen . . . . .                                                                         | 276 |
| H. | Boek 10  | Internationaal privaatrecht . . . . .                                                                        | 277 |
|    | Titel 1  | Algemene bepalingen . . . . .                                                                                | 277 |
|    | Titel 2  | De naam . . . . .                                                                                            | 279 |
|    | Titel 3  | Het huwelijk . . . . .                                                                                       | 281 |
|    |          | Afd. 1 Voltrekking en erkenning van de geldigheid van huwelijken . . . . .                                   | 281 |
|    |          | Afd. 2 Rechtsbetrekkingen tussen de echtgenoten. . . . .                                                     | 282 |
|    |          | Afd. 3 Enkele bepalingen inzake het huwelijksvermogensregime . . . . .                                       | 283 |
|    |          | Afd. 4 Ontbinding van het huwelijk en scheiding van tafel en bed . . . . .                                   | 285 |
|    | Titel 4  | Het geregistreerd partnerschap . . . . .                                                                     | 286 |
|    |          | Afd. 1 Het aangaan van een geregistreerd partnerschap in Nederland . . . . .                                 | 286 |
|    |          | Afd. 2 De erkenning van een buiten Nederland aangegaan geregistreerd partnerschap. . . . .                   | 286 |
|    |          | Afd. 3 Rechtsbetrekkingen tussen de geregistreerde partners . . . . .                                        | 287 |
|    |          | Afd. 4 Enkele bepalingen inzake het partnerschapsvermogensregime. . . . .                                    | 288 |
|    |          | Afd. 5 Beëindiging in Nederland van een geregistreerd partnerschap . . . . .                                 | 290 |

|          |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                |     |
|----------|--------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
|          | Afd. 6 | Erkenning van een buiten Nederland tot stand gekomen beëindiging van een geregistreerd partnerschap. . . . .                                                                                                                                                                   | 290 |
|          | Afd. 7 | Levensonderhoud . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                      | 291 |
|          | Afd. 8 | Overgangsrecht . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                       | 291 |
| Titel 5  |        | Afstamming . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                           | 291 |
|          | Afd. 1 | Familierechtelijke betrekkingen door geboorte. . . . .                                                                                                                                                                                                                         | 291 |
|          | Afd. 2 | Familierechtelijke betrekkingen door erkenning of gerechtelijke vaststelling van het ouderschap . . . . .                                                                                                                                                                      | 292 |
|          | Afd. 3 | Familierechtelijke betrekkingen door wettiging . . . . .                                                                                                                                                                                                                       | 293 |
|          | Afd. 4 | De inhoud van familierechtelijke betrekkingen uit hoofde van afstamming. . . . .                                                                                                                                                                                               | 293 |
|          | Afd. 5 | Erkenning van buitenslands tot stand gekomen rechterlijke beslissingen en rechtsfeiten . . . . .                                                                                                                                                                               | 294 |
|          | Afd. 6 | Overgangsrecht . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                       | 294 |
| Titel 6  |        | Adoptie . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                              | 294 |
|          | Afd. 1 | Algemene bepalingen. . . . .                                                                                                                                                                                                                                                   | 294 |
|          | Afd. 2 | De in Nederland uit te spreken adoptie . . . . .                                                                                                                                                                                                                               | 295 |
|          | Afd. 3 | Erkenning van een buitenlandse adoptie . . . . .                                                                                                                                                                                                                               | 295 |
|          | Afd. 4 | Overgangsrecht . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                       | 296 |
| Titel 12 |        | Erfrecht . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                             | 296 |
| 9.       |        | Besluit burgerlijke stand 1994 (BBS). . . . .                                                                                                                                                                                                                                  | 299 |
| Hfdst. 1 |        | De ambtenaar van de burgerlijke stand, de registers van de burgerlijke stand, de akten en de dubbeln, de latere vermeldingen, de afschriften en uittreksels en de in verband met het opmaken van bepaalde akten te verstrekken gegevens en over te leggen bescheiden . . . . . | 299 |
|          | Afd. 1 | De ambtenaar van de burgerlijke stand . . . . .                                                                                                                                                                                                                                | 299 |
|          | Afd. 2 | De registers van de burgerlijke stand en de dubbeln van de akten . . . . .                                                                                                                                                                                                     | 299 |
|          | Afd. 3 | De klappers op de akten . . . . .                                                                                                                                                                                                                                              | 300 |
|          | Afd. 4 | De akten en de latere vermeldingen. . . . .                                                                                                                                                                                                                                    | 300 |
|          | Afd. 5 | Afschriften en uittreksels . . . . .                                                                                                                                                                                                                                           | 302 |
|          | Afd. 6 | De in verband met de aangifte van de geboorte te verstrekken verklaring van een arts of een verloskundige . . . . .                                                                                                                                                            | 303 |
|          | Afd. 7 | De in verband met de kennisgeving van het huwelijk en de registratie van een partnerschap af te leggen verklaring en de stuiting van het huwelijk en van de registratie van een partnerschap . . . . .                                                                         | 303 |
|          | Afd. 8 | De centrale bewaarplaats voor de dubbeln of de afschriften van de akten van de burgerlijke stand en voor de latere vermeldingen . . . . .                                                                                                                                      | 304 |
|          | Afd. 9 | Bijzondere bepalingen in verband met het houden van registers door consulaire ambtenaren . . . . .                                                                                                                                                                             | 304 |
| Hfdst. 2 |        | De indeling en de inhoud van de door de ambtenaar van de burgerlijke stand op te maken akten en de hierop betrekking hebbende latere vermeldingen . . . . .                                                                                                                    | 305 |
|          | Afd. 1 | De indeling van de akten van geboorte, van huwelijk, van registratie van een partnerschap, van omzetting van een registratie van een partnerschap en van overlijden en de akten van inschrijving daarvan . . . . .                                                             | 305 |
|          | Afd. 2 | Gegevens die steeds in de akten, de akten van inschrijving, de latere vermeldingen en de uittreksels worden opgenomen . . . . .                                                                                                                                                | 305 |
|          | Afd. 3 | De akte van geboorte en het uittreksel daarvan . . . . .                                                                                                                                                                                                                       | 306 |
|          | Afd. 4 | De akte van erkenning, de akte van ontkenning van het vaderschap of moederschap door de moeder uit wie het kind is geboren, de akte van naamskeuze en de latere vermeldingen van deze akten . . . . .                                                                          | 307 |
|          | Afd. 5 | De latere vermelding van een rechterlijke uitspraak inzake adoptie . . . . .                                                                                                                                                                                                   | 309 |
|          | Afd. 6 | De akte van huwelijksaangifte en de akte van aangifte van registratie van een partnerschap . . . . .                                                                                                                                                                           | 309 |
|          | Afd. 7 | De akte van toestemming tot het huwelijk en tot registratie van een partnerschap . . . . .                                                                                                                                                                                     | 309 |
|          | Afd. 8 | De huwelijksakte en het uittreksel daarvan, de akte van registratie van een partnerschap en het uittreksel daarvan en de akte van omzetting van een registratie van een partnerschap en het uittreksel daarvan . . . . .                                                       | 309 |
|          | Afd. 9 | De akte van inschrijving, onderscheidenlijk de latere vermelding van echtscheiding en van ontbinding van een huwelijk na scheiding van tafel en bed, van beëindiging met wederzijds goedvinden van een geregistreerd partnerschap en van de ontbinding daarvan . . . . .       | 311 |

|                       |                                                                                                                                                                                                                |     |
|-----------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
|                       | Afd. 10 De akte van overlijden en het uittreksel daarvan . . . . .                                                                                                                                             | 312 |
|                       | Afd. 11 De elektronische kennisgeving van een huwelijk en geregistreerd partnerschap<br>en de elektronische aangifte van overlijden . . . . .                                                                  | 313 |
| Hfdst. 3              | Slotbepalingen . . . . .                                                                                                                                                                                       | 313 |
| 10.                   | <b>Wet op het notarisambt (Wna)</b> . . . . .                                                                                                                                                                  | 315 |
| Titel I               | Begripsbepalingen . . . . .                                                                                                                                                                                    | 315 |
| Titel II              | Ambt, bevoegdheid, benoeming en ontslag van de notaris . . . . .                                                                                                                                               | 315 |
| Titel III             | De uitoefening van het notarisambt . . . . .                                                                                                                                                                   | 320 |
| Titel IIIa            | De toegevoegd notaris . . . . .                                                                                                                                                                                | 326 |
| Titel IV              | De stage, de registratie van de werktijd en de beroepsopleiding van de kandidaat-notaris . . . . .                                                                                                             | 327 |
| Titel V               | De akten, minuten, grossen en afschriften . . . . .                                                                                                                                                            | 328 |
| titel Va              | De elektronische notariële akte . . . . .                                                                                                                                                                      | 333 |
| Titel VI              | De kosten van de ambtelijke werkzaamheden . . . . .                                                                                                                                                            | 335 |
| Titel VII             | De notariële archieven . . . . .                                                                                                                                                                               | 336 |
| Titel VIII            | De Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie . . . . .                                                                                                                                                          | 337 |
|                       | Afd. 1 De organisatie van de KNB . . . . .                                                                                                                                                                     | 337 |
|                       | Afd. 2 Het bestuur van de KNB . . . . .                                                                                                                                                                        | 338 |
|                       | Afd. 3 De ledenraad . . . . .                                                                                                                                                                                  | 338 |
|                       | Afd. 4 De algemene ledenvergadering . . . . .                                                                                                                                                                  | 339 |
|                       | Afd. 5 De ringen . . . . .                                                                                                                                                                                     | 340 |
|                       | Afd. 6 De geldmiddelen van de KNB . . . . .                                                                                                                                                                    | 340 |
|                       | Afd. 6a Fonds . . . . .                                                                                                                                                                                        | 341 |
|                       | Afd. 7 De verordeningen en andere besluiten van de KNB . . . . .                                                                                                                                               | 341 |
| Titel IX              | De tuchtrechtspraak en het toezicht . . . . .                                                                                                                                                                  | 342 |
|                       | Afd. 1 De tuchtrechtspraak . . . . .                                                                                                                                                                           | 342 |
|                       | Afd. 2 Het toezicht . . . . .                                                                                                                                                                                  | 349 |
| Titel IXa             | Het pensioen . . . . .                                                                                                                                                                                         | 351 |
| Titel X               | Overgangs- en slotbepalingen . . . . .                                                                                                                                                                         | 351 |
| 11.                   | <b>Wetboek van Strafrecht (Sr), artt. 77a-77kk, 151a-151c, 236-238, 255-260, 279, 280,<br/>296, 304, 379, 448, 449 en 464-468a</b> . . . . .                                                                   | 355 |
| <b>C. PROCESRECHT</b> |                                                                                                                                                                                                                |     |
| 12.                   | <b>Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Rv), artt. 1-14, 19, 22, 53, 63, 99, 104, 111, 149-155, 157, 160,<br/>165, 193, 194, 223, 261-291, 358-362, 426-429, 479b-479g, 585, 611a en 798-832</b> . . . . . | 369 |
| 13.                   | <b>Procesreglement verzoekschriftprocedures familiezaken gerechtshoven</b> . . . . .                                                                                                                           | 395 |
|                       | Considerans . . . . .                                                                                                                                                                                          | 395 |
|                       | 1 Algemeen deel . . . . .                                                                                                                                                                                      | 395 |
|                       | 2 Bijzonder deel: bijzondere regels per verzoek . . . . .                                                                                                                                                      | 409 |
|                       | 3 Slotbepaling . . . . .                                                                                                                                                                                       | 415 |
|                       | 4 Bijlagen . . . . .                                                                                                                                                                                           | 415 |
|                       | Bijlage I: aantal over te leggen exemplaren . . . . .                                                                                                                                                          | 415 |
|                       | Bijlage II: gebruikelijke duur mondelinge behandeling . . . . .                                                                                                                                                | 415 |
|                       | Bijlage III: vaste uitspraakdagen, uitspraaktijdstippen en uitspraaktermijnen . . . . .                                                                                                                        | 416 |
|                       | Bijlage IV: vervallen . . . . .                                                                                                                                                                                | 416 |
|                       | Bijlage V: regels voor het gebruik van Veilig Mailen . . . . .                                                                                                                                                 | 416 |
|                       | Bijlage VI: digitaal procederen . . . . .                                                                                                                                                                      | 417 |
| 14.                   | <b>Procesreglement Adoptie en overige (Boek 1)zaken</b> . . . . .                                                                                                                                              | 421 |
|                       | 1 Algemeen . . . . .                                                                                                                                                                                           | 421 |
|                       | 2 Indiening verzoekschrift . . . . .                                                                                                                                                                           | 422 |
|                       | 3 Verweerschrift . . . . .                                                                                                                                                                                     | 424 |
|                       | 4 Verweerschrift op zelfstandig verzoek . . . . .                                                                                                                                                              | 425 |
|                       | 5 Behandeling van het verzoek . . . . .                                                                                                                                                                        | 425 |
|                       | 6 Kindgesprek . . . . .                                                                                                                                                                                        | 428 |

|     |                                                                                                                  |     |
|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 7   | Uitspraak . . . . .                                                                                              | 428 |
| 8   | Digitaal procederen . . . . .                                                                                    | 429 |
|     | Bijlage 1: Over te leggen stukken in Adoptiezaken . . . . .                                                      | 431 |
|     | Bijlage 2: Overzicht van artikelen met stukken en belanghebbenden per artikel in Overige (Boek 1)zaken . . . . . | 433 |
|     | Bijlage 3: Overzicht van stukken in Overige (Boek 1)zaken . . . . .                                              | 436 |
|     | Bijlage 4: Overzicht van belanghebbenden in Overige (Boek 1) zaken. . . . .                                      | 439 |
|     | Bijlage 5: Instemmingsverklaring in Overige (Boek 1)zaken . . . . .                                              | 439 |
|     | Bijlage 6: Referteverklaring in Overige (Boek 1)zaken. . . . .                                                   | 440 |
|     | Bijlage 7: Verklaring ex artikel 1:5 lid 3 BW in Adoptiezaken . . . . .                                          | 440 |
|     | Bijlage 8: Verklaring bekende donor/verwekker in Adoptiezaken . . . . .                                          | 441 |
|     | Bijlage 9: Schema art. 25c BW-zaken in Overige (Boek 1)zaken . . . . .                                           | 442 |
|     | Bijlage 10: Aanvullende bepalingen digitaal procederen . . . . .                                                 | 443 |
|     | Bijlage 11: Regels voor het gebruik van Veilig Mailen . . . . .                                                  | 443 |
| 15. | Procesreglement Alimentatie en Bijstandsverhaal . . . . .                                                        | 445 |
|     | 1 Algemeen . . . . .                                                                                             | 445 |
|     | 2 Indiening verzoekschrift . . . . .                                                                             | 446 |
|     | 3 Verweerschrift/referte . . . . .                                                                               | 448 |
|     | 4 Verweerschrift op zelfstandig verzoek in Alimentatiezaken . . . . .                                            | 449 |
|     | 5 Mondelinge behandeling . . . . .                                                                               | 449 |
|     | 6 Kindgesprek in Alimentatiezaken. . . . .                                                                       | 451 |
|     | 7 Uitspraak . . . . .                                                                                            | 451 |
|     | 8 Digitaal procederen . . . . .                                                                                  | 452 |
|     | Bijlage 1: Controlelijst alimentatieverzoekschriften . . . . .                                                   | 454 |
|     | Bijlage 2: Controlelijst bijstandsverhaalverzoekschriften. . . . .                                               | 454 |
|     | Bijlage 3: Referteverklaring. . . . .                                                                            | 454 |
|     | Bijlage 4: Aanvullende bepalingen digitaal procederen . . . . .                                                  | 455 |
|     | Bijlage 5: Regels voor het gebruik van Veilig Mailen . . . . .                                                   | 456 |
| 16. | Procesreglement Civiel Jeugdrecht . . . . .                                                                      | 459 |
|     | 1 Algemeen . . . . .                                                                                             | 459 |
|     | 2 Indiening verzoekschrift . . . . .                                                                             | 460 |
|     | 3 Verweerschrift . . . . .                                                                                       | 466 |
|     | 4 Verweerschrift op zelfstandig verzoek . . . . .                                                                | 466 |
|     | 5 Mondelinge behandeling . . . . .                                                                               | 466 |
|     | 6 Vervallen . . . . .                                                                                            | 468 |
|     | 7 Kindgesprek. . . . .                                                                                           | 468 |
|     | 8 Uitspraak . . . . .                                                                                            | 469 |
|     | 9 Digitaal procederen . . . . .                                                                                  | 471 |
|     | Bijlage A: Schema verzoekers. . . . .                                                                            | 471 |
|     | Bijlage B: Bijzonderhedenformulier GI/RvdK voor de zitting van de kinderrechter . . . . .                        | 474 |
|     | Bijlage C: Categorieën uithuisplaatsing . . . . .                                                                | 475 |
|     | Bijlage D: Toelichting Procesreglement Civiel Jeugdrecht . . . . .                                               | 475 |
|     | Bijlage E: Aanvullende bepalingen digitaal procederen . . . . .                                                  | 476 |
|     | Bijlage F: Regels voor het gebruik van Veilig Mailen . . . . .                                                   | 477 |
| 17. | Procesreglement Gezag en Omgang . . . . .                                                                        | 479 |
|     | 1 Algemeen . . . . .                                                                                             | 479 |
|     | 2 Indiening verzoekschrift . . . . .                                                                             | 481 |
|     | 3 Verweerschrift . . . . .                                                                                       | 482 |
|     | 4 Verweerschrift op zelfstandig verzoek . . . . .                                                                | 483 |
|     | 5 Mondelinge behandeling . . . . .                                                                               | 483 |
|     | 6 Kindgesprek. . . . .                                                                                           | 485 |
|     | 7 Uitspraak . . . . .                                                                                            | 485 |
|     | 8 Digitaal procederen . . . . .                                                                                  | 486 |
|     | Bijlage 1: Referteverklaring. . . . .                                                                            | 488 |
|     | Bijlage 2: Aanvullende bepalingen digitaal procederen . . . . .                                                  | 488 |
|     | Bijlage 3: Regels voor het gebruik van Veilig Mailen . . . . .                                                   | 489 |

|                                                                                                                                                                       |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 18. Procesreglement Scheiding . . . . .                                                                                                                               | 491 |
| 1 Algemeen . . . . .                                                                                                                                                  | 491 |
| 2 Indiening verzoekschrift . . . . .                                                                                                                                  | 492 |
| 3 Voorlopige voorzieningen . . . . .                                                                                                                                  | 494 |
| 4 Betekeningsexploit . . . . .                                                                                                                                        | 494 |
| 5 Verweerschrift/referte . . . . .                                                                                                                                    | 495 |
| 6 Verweerschrift op zelfstandig verzoek . . . . .                                                                                                                     | 497 |
| 7 Mondelinge behandeling . . . . .                                                                                                                                    | 497 |
| 8 Kindgesprek . . . . .                                                                                                                                               | 499 |
| 9 De behandeling van nevenverzoeken tot vaststelling van de verdeling van een<br>huwelijksgoederengemeenschap en tot afwikkeling van huwelijkse voorwaarden . . . . . | 499 |
| 10 Uitspraak . . . . .                                                                                                                                                | 500 |
| 11 Opneming onderling getroffen regeling in de beschikking . . . . .                                                                                                  | 500 |
| 12 Digitaal procederen . . . . .                                                                                                                                      | 500 |
| Bijlage 1: Controlelijst (echt)scheidingsverzoekschriften. . . . .                                                                                                    | 502 |
| Bijlage 2: Referteverklaring. . . . .                                                                                                                                 | 503 |
| Bijlage 3: Vervallen . . . . .                                                                                                                                        | 504 |
| Bijlage 4: Aanvullende bepalingen digitaal procederen . . . . .                                                                                                       | 504 |
| Bijlage 5: Regels voor het gebruik van Veilig Mailen . . . . .                                                                                                        | 506 |
| Toelichting Procesreglement Scheiding . . . . .                                                                                                                       | 507 |
| 19. Leidraad werkwijze en verslag bijzondere curatoren ex artikel 1:212 BW . . . . .                                                                                  | 511 |
| 20. Leidraad werkwijze en verslag bijzondere curatoren ex artikel 1:250 BW . . . . .                                                                                  | 513 |
| <b>D. DE PERSOON(LIJKE STAAT)</b>                                                                                                                                     |     |
| 21. Rijkswet op het Nederlanderschap (RWN) . . . . .                                                                                                                  | 519 |
| Hfdst. 1 Algemene bepalingen . . . . .                                                                                                                                | 519 |
| Hfdst. 2 Verkrijging van het Nederlanderschap van rechtswege . . . . .                                                                                                | 520 |
| Hfdst. 3 Verkrijging van het Nederlanderschap door optie . . . . .                                                                                                    | 521 |
| Hfdst. 4 Verlening van het Nederlanderschap . . . . .                                                                                                                 | 524 |
| Hfdst. 5 Verlies van het Nederlanderschap . . . . .                                                                                                                   | 527 |
| Hfdst. 6 Vaststelling van het Nederlanderschap . . . . .                                                                                                              | 529 |
| Hfdst. 7 Verklaringen en registers. . . . .                                                                                                                           | 530 |
| Hfdst. 7a Rechtsbescherming . . . . .                                                                                                                                 | 530 |
| Hfdst. 7b Persoonsgegevens. . . . .                                                                                                                                   | 531 |
| Hfdst. 8 Slotbepalingen . . . . .                                                                                                                                     | 532 |
| Hfdst. 9 Overgangsbepalingen . . . . .                                                                                                                                | 532 |
| 22. Faillissementswet (Fw), <i>artt. 1, 4, 6, 22, 43, 61-63, 66, 223b, 284, 285, 295 en 313</i> . . . . .                                                             | 535 |
| 23. Besluit kwaliteitseisen curatoren, beschermingsbewindvoerders en mentoren. . . . .                                                                                | 541 |
| Hfdst. 1 Algemeen . . . . .                                                                                                                                           | 541 |
| Hfdst. 2 Kwaliteitseisen . . . . .                                                                                                                                    | 541 |
| Hfdst. 3 Verklaring en verslag van de accountant en de deskundige . . . . .                                                                                           | 545 |
| Hfdst. 4 Slotbepalingen . . . . .                                                                                                                                     | 546 |
| 24. Aanbevelingen Meerderjarigenbewind, Curatele en Mentorschap . . . . .                                                                                             | 547 |
| Meerderjarigenbewind. . . . .                                                                                                                                         | 549 |
| Mentorschap . . . . .                                                                                                                                                 | 563 |
| Curatele . . . . .                                                                                                                                                    | 567 |
| De benoembaarheid van de professionele uitvoerder . . . . .                                                                                                           | 571 |
| 25. Besluit geslachtsnaamswijziging (Bgnw). . . . .                                                                                                                   | 573 |
| Gronden voor wijziging van geslachtsnamen, algemeen . . . . .                                                                                                         | 573 |
| Toevoeging van een naam . . . . .                                                                                                                                     | 573 |
| Wijziging van de geslachtsnaam van een minderjarige . . . . .                                                                                                         | 574 |

|                                                                                                                                                                                          |            |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| Wijziging van de geslachtsnaam van een meerderjarige in die van zijn verzorger, van zijn ouder, zijn oorspronkelijke geslachtsnaam of een combinatie daarvan . . . . .                   | 575        |
| Overige bepalingen . . . . .                                                                                                                                                             | 576        |
| Overgangsbepalingen . . . . .                                                                                                                                                            | 576        |
| Slotbepalingen . . . . .                                                                                                                                                                 | 577        |
| <b>26. Regelen betreffende verzoeken tot naamswijziging en tot naamsvaststelling (Rvnwv) . . . . .</b>                                                                                   | <b>579</b> |
| <b>E. PARTNERRELATIES</b>                                                                                                                                                                |            |
| <b>27. Pensioenwet (Pw), artt. 1, 16, 41, 42, 55-58, 60-62, 67-69, 71, 76, 80-81a, 86, 91, 92 en 98 . . . . .</b>                                                                        | <b>583</b> |
| <b>28. Wet verevening pensioenrechten bij scheiding (Wvps) . . . . .</b>                                                                                                                 | <b>599</b> |
| <b>29. Participatiewet (Pw), artt. 61-62i . . . . .</b>                                                                                                                                  | <b>605</b> |
| <b>30. Wet tijdelijk huisverbod (Wth) . . . . .</b>                                                                                                                                      | <b>607</b> |
| <b>31. Besluit tijdelijk huisverbod (Bth) . . . . .</b>                                                                                                                                  | <b>611</b> |
| <b>32. Besluit huwelijksgoederenregister 1969 (Bhgr) . . . . .</b>                                                                                                                       | <b>615</b> |
| <b>33. Rapport alimentatienormen . . . . .</b>                                                                                                                                           | <b>617</b> |
| Voorwoord . . . . .                                                                                                                                                                      | 617        |
| 1. Inleiding . . . . .                                                                                                                                                                   | 619        |
| 2. Netto besteedbaar gezinsinkomen en netto besteedbaar inkomen . . . . .                                                                                                                | 620        |
| 2.1 Inleiding . . . . .                                                                                                                                                                  | 620        |
| 2.2 Modellen voor het bepalen van het netto besteedbaar (gezins)inkomen. . . . .                                                                                                         | 621        |
| 2.2.1 Het netto model . . . . .                                                                                                                                                          | 621        |
| 2.2.2 Het bruto model . . . . .                                                                                                                                                          | 621        |
| 2.3 Verschillende soorten inkomen . . . . .                                                                                                                                              | 621        |
| 2.3.1 Inkomen uit dienstbetrekking of uitkering . . . . .                                                                                                                                | 621        |
| 2.3.2 Winst uit onderneming . . . . .                                                                                                                                                    | 621        |
| 2.3.3 De directeur-grootaandeelhouder . . . . .                                                                                                                                          | 622        |
| 2.3.4 Inkomen uit vermogen . . . . .                                                                                                                                                     | 622        |
| 2.4 Kindgebonden budget . . . . .                                                                                                                                                        | 622        |
| 3. Behoeft . . . . .                                                                                                                                                                     | 622        |
| 3.1 Algemeen . . . . .                                                                                                                                                                   | 622        |
| 3.2 Het eigen aandeel van ouders in de kosten van de kinderen . . . . .                                                                                                                  | 622        |
| 3.2.1 Inleiding . . . . .                                                                                                                                                                | 622        |
| 3.2.2 De Tabel eigen aandeel van ouders in de kosten van de kinderen . . . . .                                                                                                           | 623        |
| 3.2.3 Bepalen eigen aandeel op basis van het laatste gezinsinkomen toen de ouders nog bij elkaar waren . . . . .                                                                         | 623        |
| 3.2.4 Eigen aandeel bij gezinnen met minderjarige kinderen en kinderen van 18 tot 21 jaar . . . . .                                                                                      | 623        |
| 3.2.5 Eigen aandeel bij ouders die nooit met het kind of de kinderen in gezinsverband hebben samengeleefd . . . . .                                                                      | 623        |
| 3.2.6 Bijzondere kosten . . . . .                                                                                                                                                        | 624        |
| 3.2.7 Vermindering of wegvallen van inkomen van één van de ouders na (echt)scheiding . . . . .                                                                                           | 624        |
| 3.2.8 Stijging van het eigen aandeel na een latere aanzienlijke inkomensstijging van een van de ouders . . . . .                                                                         | 625        |
| 3.2.9 Stijging van het eigen aandeel na een latere aanzienlijke inkomensstijging van één van de ouders die nooit met het kind/de kinderen in gezinsverband hebben samengeleefd . . . . . | 625        |
| 3.2.10 De behoefte van kinderen van 18 tot 21 jaar . . . . .                                                                                                                             | 625        |
| 3.2.11 De behoefte van kinderen vanaf 21 jaar . . . . .                                                                                                                                  | 626        |
| 3.3 Behoeft van de ex-partner . . . . .                                                                                                                                                  | 626        |
| 3.3.1 Inleiding . . . . .                                                                                                                                                                | 626        |
| 3.3.2 Toepassing van de hofnorm . . . . .                                                                                                                                                | 626        |



|         |                                                                                                                         |     |
|---------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 3.3.3   | Nieuwe relatie onderhoudsgerechtigde zonder 'samenwonen als waren zij gehuwd' in de zin van artikel 1:160 BW . . . . .  | 627 |
| 4.      | Draagkracht. . . . .                                                                                                    | 627 |
| 4.1     | Algemeen . . . . .                                                                                                      | 627 |
| 4.2     | Berekening van draagkracht voor kinderalimentatie en partneralimentatie (algemeen). . . . .                             | 627 |
| 4.2.1   | Kernschema voor het berekenen van draagkracht. . . . .                                                                  | 627 |
| 4.2.2   | Toelichting op de begrippen in het kernschema. . . . .                                                                  | 627 |
| 4.2.2.1 | Netto besteedbaar gezinsinkomen en netto besteedbaar inkomen . . . . .                                                  | 627 |
| 4.2.2.2 | Draagkrachtloos inkomen . . . . .                                                                                       | 628 |
| 4.2.2.3 | (Gecorrigeerde) bijstandsnorm . . . . .                                                                                 | 628 |
| 4.2.2.4 | Woonbudget. . . . .                                                                                                     | 628 |
| 4.2.2.5 | Andere noodzakelijke lasten . . . . .                                                                                   | 629 |
| 4.2.2.6 | Draagkrachtruimte . . . . .                                                                                             | 629 |
| 4.2.2.7 | Draagkrachtpercentage, draagkracht en vrije ruimte . . . . .                                                            | 629 |
| 4.3     | Bepalen van draagkracht voor kinderalimentatie voor kinderen tot 21 jaar . . . . .                                      | 629 |
| 4.3.1   | Inleiding. . . . .                                                                                                      | 629 |
| 4.3.2   | De draagkrachttabel (Bijlage 5) . . . . .                                                                               | 630 |
| 4.3.3   | Ouder(s) met een uitkering krachtens de Participatiewet of met een inkomen tot bijstandsniveau . . . . .                | 630 |
| 4.3.4   | Verdelen van het eigen aandeel over de ouders met een draagkrachtvergelijking en toepassen van de zorgkorting . . . . . | 631 |
| 4.3.5   | Zorgkorting . . . . .                                                                                                   | 631 |
| 4.4     | Bepalen van draagkracht voor partneralimentatie. . . . .                                                                | 632 |
| 4.4.1   | Inleiding. . . . .                                                                                                      | 632 |
| 4.4.2   | Afwijkingen in het kernschema . . . . .                                                                                 | 632 |
| 4.5     | Inkomensvergelijking (voorheen jusvergelijking) . . . . .                                                               | 632 |
| 4.6     | Bijzondere omstandigheden die de draagkracht kunnen beïnvloeden . . . . .                                               | 633 |
| 4.6.1   | Inleiding. . . . .                                                                                                      | 633 |
| 4.6.2   | Lasten die niet vermijdbaar en niet verwijtbaar zijn . . . . .                                                          | 633 |
| 4.6.3   | Verwijtbare lasten: de aanvaardbaarheidstoets . . . . .                                                                 | 634 |
| 4.6.4   | Schuldsanering . . . . .                                                                                                | 634 |
| 4.7     | Inkomensverlies van een onderhoudsplichtige. . . . .                                                                    | 635 |
| 4.8     | Uitgaven die fiscaal aftrekbaar zijn . . . . .                                                                          | 635 |
| 4.9     | Fiscale gevolgen van het hebben van een auto van de zaak . . . . .                                                      | 635 |
| 4.10    | Draagkracht bij verpleging in een instelling voor langdurige zorg. . . . .                                              | 636 |
| 5.      | Stappenplannen en rekenvoorbeelden . . . . .                                                                            | 636 |
| 5.1     | Stappenplan kinderalimentatie . . . . .                                                                                 | 636 |
| 5.2     | Stappenplan partneralimentatie. . . . .                                                                                 | 640 |
| 5.3     | Rekenvoorbeelden niet vermijdbare en niet verwijtbare lasten. . . . .                                                   | 643 |
| 5.4     | Rekenvoorbeeld aanvaardbaarheidstoets . . . . .                                                                         | 644 |
| 34.     | Behoeftetabel 2026 . . . . .                                                                                            | 647 |
| 35.     | Draagkrachttabel 2026 . . . . .                                                                                         | 649 |
|         | Draagkrachttabel 2026 tot AOW-leeftijd. . . . .                                                                         | 649 |
|         | Draagkrachttabel 2026 vanaf AOW-leeftijd . . . . .                                                                      | 649 |

## F. RELATIE OUDER-KIND

|           |                                                                                |     |
|-----------|--------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 36.       | Jeugdwet (Jw) . . . . .                                                        | 653 |
| Hfdst. 1  | Begripsbepalingen en reikwijdte . . . . .                                      | 653 |
| Hfdst. 1a | Landelijke voorzieningen . . . . .                                             | 657 |
| Hfdst. 2  | Gemeente . . . . .                                                             | 658 |
| Hfdst. 3  | Gecertificeerde instellingen . . . . .                                         | 664 |
| Hfdst. 4  | Eisen aan jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen . . . . .        | 665 |
|           | § 4.0. Toetreding nieuwe jeugdhulpaanbieders . . . . .                         | 665 |
|           | § 4.1. Kwaliteit jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen . . . . . | 665 |
|           | § 4.2. Rechtspositie jeugdigen en ouders. . . . .                              | 668 |

|                                       |                                                                                                                         |            |
|---------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
|                                       | § 4.2.a. Klachtrecht . . . . .                                                                                          | 668        |
|                                       | § 4.2.b. Medezeggenschap . . . . .                                                                                      | 670        |
|                                       | § 4.3. Maatschappelijke verantwoording . . . . .                                                                        | 670        |
|                                       | § 4.4. Bestuursstructuur . . . . .                                                                                      | 671        |
| Hfdst. 5                              | Pleegzorg . . . . .                                                                                                     | 673        |
| Hfdst. 6                              | Gesloten jeugdhulp bij ernstige opgroei- en opvoedingsproblemen . . . . .                                               | 674        |
|                                       | § 6.1. Machtiging . . . . .                                                                                             | 674        |
|                                       | § 6.2. Tenuitvoerlegging van de machtiging . . . . .                                                                    | 678        |
|                                       | § 6.3. Toepassing vrijheidsbeperkende maatregelen . . . . .                                                             | 681        |
|                                       | § 6.3.1. Doelen en voorwaarden voor de toepassing van vrijheidsbeperkende maatregelen . . . . .                         | 681        |
|                                       | § 6.3.2. Vrijheidsbeperkende maatregelen . . . . .                                                                      | 682        |
|                                       | § 6.4. Verlof . . . . .                                                                                                 | 684        |
|                                       | § 6.5. Klachtrecht en schadevergoeding bij vrijheidsbeperkende maatregelen . . . . .                                    | 684        |
|                                       | § 6.6. De vertrouwenspersoon . . . . .                                                                                  | 686        |
|                                       | § 6.7. Gegevensverwerking bij gesloten jeugdhulp . . . . .                                                              | 687        |
| Hfdst. 7                              | Gegevensverwerking, privacy en toestemming . . . . .                                                                    | 688        |
|                                       | § 7.1. Verwijsindex . . . . .                                                                                           | 688        |
|                                       | § 7.1.1. Algemene bepalingen . . . . .                                                                                  | 688        |
|                                       | § 7.1.2. Inrichting, beheer en verantwoordelijkheid . . . . .                                                           | 688        |
|                                       | § 7.1.3. Gebruik van de verwijsindex . . . . .                                                                          | 689        |
|                                       | § 7.1.4. Melding aan de verwijsindex . . . . .                                                                          | 690        |
|                                       | § 7.1.5. Informatieverstreking aan en rechten van de betrokkene . . . . .                                               | 691        |
|                                       | § 7.2. Burgerservicenummer . . . . .                                                                                    | 692        |
|                                       | § 7.3. Toestemming, dossier en privacy . . . . .                                                                        | 693        |
|                                       | § 7.4. Gegevensverwerking ten behoeve van de uitvoering van de wet en ten behoeve van beleidsinformatie . . . . .       | 697        |
| Hfdst. 8                              | Financiën en verantwoording . . . . .                                                                                   | 699        |
|                                       | § 8.1. Algemeen . . . . .                                                                                               | 699        |
|                                       | § 8.2. Betaal-, onderzoeks- en informatieplicht . . . . .                                                               | 701        |
|                                       | § 8.3. Financiële verantwoording . . . . .                                                                              | 701        |
|                                       | § 8.4. Verwerking van persoonsgegevens . . . . .                                                                        | 701        |
| Hfdst. 9                              | Onderzoek, toezicht en handhaving . . . . .                                                                             | 702        |
| Hfdst. 9a                             | Stelselonderzoek, vroegsignalering en toezicht door de zorgautoriteit . . . . .                                         | 706        |
| Hfdst. 10                             | Overgangsrecht . . . . .                                                                                                | 707        |
| Hfdst. 11                             | Wijziging van andere wetten . . . . .                                                                                   | 708        |
| Hfdst. 12                             | Slotbepalingen . . . . .                                                                                                | 709        |
| <b>37. Besluit Jeugdwet . . . . .</b> |                                                                                                                         | <b>713</b> |
| Hfdst. 1                              | Begripsbepalingen en reikwijdte . . . . .                                                                               | 713        |
| Hfdst. 2                              | De gemeente . . . . .                                                                                                   | 714        |
|                                       | § 2.2. Samenwerking . . . . .                                                                                           | 714        |
| Hfdst. 3                              | De certificering . . . . .                                                                                              | 717        |
|                                       | § 3.1. De certificerende instelling . . . . .                                                                           | 717        |
|                                       | § 3.2. Het certificaat . . . . .                                                                                        | 718        |
| Hfdst. 4                              | Verplichtingen voor jeugdhulpaanbieders, gecertificeerde instellingen en het college . . . . .                          | 719        |
|                                       | § 4.0. Uitzondering op de meldplicht voor jeugdhulpaanbieders . . . . .                                                 | 719        |
|                                       | § 4.0.a. Bestuursstructuur . . . . .                                                                                    | 719        |
|                                       | § 4.1. De vertrouwenspersoon . . . . .                                                                                  | 720        |
|                                       | § 4.2. Uitvoering van kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering door de gecertificeerde instellingen . . . . . | 721        |
| Hfdst. 5                              | Professionalisering . . . . .                                                                                           | 722        |
|                                       | § 5.1. Geregistreerde professionals . . . . .                                                                           | 722        |
|                                       | § 5.2. Erkenning als kwaliteitsregister jeugd . . . . .                                                                 | 723        |
|                                       | § 5.3. Het bestuur en de organen van de registerstichting . . . . .                                                     | 723        |
|                                       | § 5.4. Het beroepsregister . . . . .                                                                                    | 723        |
|                                       | § 5.5. Overige bepalingen . . . . .                                                                                     | 724        |
| Hfdst. 6                              | Gesloten jeugdhulp bij ernstige opgroei- en opvoedingsproblemen . . . . .                                               | 725        |
|                                       | § 6.1. Eisen aan gesloten accommodaties . . . . .                                                                       | 725        |

|                      |                                                                                                                                                                      |     |
|----------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
|                      | § 6.2. Toepassing vrijheidsbeperkende maatregelen . . . . .                                                                                                          | 725 |
|                      | § 6.3. Klachtrecht bij vrijheidsbeperkende maatregelen . . . . .                                                                                                     | 727 |
| Hfdst. 7             | Verwijsindex en beleidsinformatie . . . . .                                                                                                                          | 727 |
|                      | § 7.1. Categorieën van instanties en functionarissen . . . . .                                                                                                       | 727 |
|                      | § 7.2. Inrichting en beheer van de verwijsindex. . . . .                                                                                                             | 728 |
|                      | § 7.3. Verwijsindexservicenummer . . . . .                                                                                                                           | 729 |
|                      | § 7.4. Gebruik burgerservicenummer. . . . .                                                                                                                          | 729 |
|                      | § 7.5. Beleidsinformatie . . . . .                                                                                                                                   | 730 |
| Hfdst. 8             | Financiën en verantwoording . . . . .                                                                                                                                | 731 |
|                      | § 8.1. Ouderbijdrage . . . . .                                                                                                                                       | 731 |
|                      | § 8.2. Financiële verantwoording . . . . .                                                                                                                           | 731 |
|                      | § 8.3. Overige bepalingen . . . . .                                                                                                                                  | 732 |
| Hfdst. 9             | Wijziging in andere algemene maatregelen van bestuur . . . . .                                                                                                       | 732 |
| Hfdst. 10            | Slotbepalingen . . . . .                                                                                                                                             | 732 |
| 38.                  | Embryowet (Embwwet) . . . . .                                                                                                                                        | 735 |
|                      | § 1. Algemene bepalingen . . . . .                                                                                                                                   | 735 |
|                      | § 2. Regels betreffende de zeggenschap over geslachtscellen en embryo's. . . . .                                                                                     | 736 |
|                      | § 3. Regels betreffende wetenschappelijk onderzoek met embryo's buiten het menselijk lichaam<br>waarmee geen zwangerschap tot stand wordt gebracht . . . . .         | 737 |
|                      | § 4. Regels betreffende wetenschappelijk onderzoek met embryo's buiten het menselijk lichaam<br>waarmee wordt beoogd een zwangerschap tot stand te brengen . . . . . | 738 |
|                      | § 5. Regels betreffende wetenschappelijk onderzoek met foetussen . . . . .                                                                                           | 739 |
|                      | § 6. Verboden handelingen met geslachtscellen en embryo's . . . . .                                                                                                  | 740 |
|                      | § 7. Strafbepalingen . . . . .                                                                                                                                       | 741 |
|                      | § 8. Slotbepalingen . . . . .                                                                                                                                        | 741 |
| 39.                  | Wet donorgegevens kunstmatige bevruchting (WDKB) . . . . .                                                                                                           | 743 |
|                      | § 1. Algemene bepalingen . . . . .                                                                                                                                   | 743 |
|                      | § 1a. Donorcode en moedercode. . . . .                                                                                                                               | 743 |
|                      | § 2. Bewaring en verstrekking van gegevens van de donor . . . . .                                                                                                    | 745 |
|                      | § 3. Het College donorgegevens kunstmatige bevruchting . . . . .                                                                                                     | 747 |
|                      | § 4. Naleving en strafbepaling . . . . .                                                                                                                             | 748 |
|                      | § 5. Overgangs- en slotbepalingen . . . . .                                                                                                                          | 748 |
| 40.                  | Besluit donorgegevens kunstmatige bevruchting (Bdkb) . . . . .                                                                                                       | 751 |
| 41.                  | Besluit DNA-onderzoek vaderschap. . . . .                                                                                                                            | 753 |
| 42.                  | Besluit gezagsregisters (Bgr) . . . . .                                                                                                                              | 755 |
| <b>G. OVERLIJDEN</b> |                                                                                                                                                                      |     |
| 43.                  | Wet op het centraal testamentenregister (Wctr) . . . . .                                                                                                             | 759 |
| 44.                  | Besluit boedelregister (Bbreg) . . . . .                                                                                                                             | 761 |
| 45.                  | Auteurswet (Aw), artt. 25-25a . . . . .                                                                                                                              | 765 |
| 46.                  | Kadasterwet (Kadw) . . . . .                                                                                                                                         | 767 |
|                      | Hfdst. 1 Algemene bepalingen . . . . .                                                                                                                               | 767 |
|                      | Hfdst. 1a Bepalingen omtrent authenticatie gegevens en de inhoud en inrichting van registraties. . . . .                                                             | 771 |
|                      | Titel 1 Authenticatie gegevens. . . . .                                                                                                                              | 771 |
|                      | Titel 2 Gebruik en verstrekking van authenticatie gegevens . . . . .                                                                                                 | 773 |
|                      | Titel 3 Terugmelding . . . . .                                                                                                                                       | 773 |
|                      | Titel 4 Ambtshalve correctie en correctie op verzoek . . . . .                                                                                                       | 775 |
|                      | Titel 5 Kwaliteit, voorbehoud databankenrecht en relatieve competentie . . . . .                                                                                     | 776 |
|                      | Hfdst. 2 Openbare registers voor registergoederen . . . . .                                                                                                          | 776 |

|          |         |                                                                                                                                                                                                                                                                                              |     |
|----------|---------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
|          | Titel 1 | Algemene bepalingen. . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                 | 776 |
|          | Afd. 1  | Omschrijving en vorm van de openbare registers; aantekeningen in de openbare registers; wijze van bewaren van de openbare registers; vervaardiging en vervanging van duplicaten van de openbare registers en van duplicaten van andere bij de openbare registers te bewaren stukken. . . . . | 776 |
|          | Afd. 2  | Plaats van inschrijving. . . . .                                                                                                                                                                                                                                                             | 777 |
|          | Afd. 3  | Vereisten voor inschrijving en de wijze waarop deze geschiedt . . . . .                                                                                                                                                                                                                      | 778 |
|          | Afd. 4  | Voorlopige aantekeningen en bewijs van ontvangst . . . . .                                                                                                                                                                                                                                   | 782 |
|          | Titel 2 | Vereisten met betrekking tot in te schrijven stukken. . . . .                                                                                                                                                                                                                                | 784 |
|          | Afd. 1  | Algemene vereisten waaraan in te schrijven stukken moeten voldoen . . . . .                                                                                                                                                                                                                  | 784 |
|          | Afd. 2  | Vereisten waaraan ter inschrijving aangeboden stukken moeten voldoen in verband met de aard van het in te schrijven feit. . . . .                                                                                                                                                            | 786 |
|          | Afd. 3  | Vereisten waaraan stukken moeten voldoen, aangeboden ter inschrijving van het instellen van een rechtsvordering, van het indienen van een verzoek, van tegen rechterlijke uitspraken ingestelde rechtsmiddelen of van de waardeloosheid van zodanige inschrijvingen . . . . .                | 791 |
|          | Afd. 4  | Overige bepalingen betreffende inschrijvingen . . . . .                                                                                                                                                                                                                                      | 792 |
|          | Titel 3 | Inschrijfbaarheid van andere stukken en van verandering van woonplaats . . . . .                                                                                                                                                                                                             | 793 |
| Hfdst. 3 |         | Basisregistratie kadaster en net van coördinaatpunten . . . . .                                                                                                                                                                                                                              | 794 |
|          | Titel 1 | Basisregistratie kadaster . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                          | 794 |
|          | Titel 2 | Kaartenbestand, daaraan ten grondslag liggende bescheiden en net van coördinaatpunten . . . . .                                                                                                                                                                                              | 795 |
| Hfdst. 4 |         | Bijwerking van de basisregistratie kadaster en het net van coördinaatpunten . . . . .                                                                                                                                                                                                        | 796 |
|          | Titel 1 | Bijwerking van de basisregistratie kadaster . . . . .                                                                                                                                                                                                                                        | 796 |
|          | Afd. 1  | Algemene bepalingen . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                | 796 |
|          | Afd. 2  | Bijhouding . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                         | 797 |
|          |         | § 1. Bijhouding op grond van in de openbare registers, bedoeld in artikel 8, eerste lid, onderdeel a, ingeschreven stukken betreffende onroerende zaken en rechten waaraan die zaken zijn onderworpen, met uitzondering van notariële akten van vernieuwing . . . . .                        | 797 |
|          |         | § 2. Bijhouding op grond van inlichtingen of waarnemingen omtrent feiten, bedoeld in de artikelen 29 en 35 van Boek 5 van het Burgerlijk Wetboek . . . . .                                                                                                                                   | 798 |
|          |         | § 3. Bijhouding op grond van inlichtingen of waarnemingen omtrent de feitelijke gesteldheid van onroerende zaken. . . . .                                                                                                                                                                    | 799 |
|          |         | § 4. Bijhouding met betrekking tot voorlopige aantekeningen en doorhalingen daarvan. . . . .                                                                                                                                                                                                 | 799 |
|          |         | § 5. Bijhouding inzake splitsing of samenvoeging van percelen, ambtshalve of op verzoek. . . . .                                                                                                                                                                                             | 799 |
|          | Afd. 3  | Vernieuwing . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                        | 799 |
|          | Afd. 4  | Metingen . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                           | 801 |
|          | Afd. 5  | Overige bepalingen . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                 | 801 |
|          | Titel 2 | Bijhouding van het net van coördinaatpunten . . . . .                                                                                                                                                                                                                                        | 801 |
|          | Titel 3 | Overige bepaling . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                   | 801 |
| Hfdst. 5 |         | Registratie voor schepen . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                           | 801 |
|          | Titel 1 | Inhoud van de registratie voor schepen . . . . .                                                                                                                                                                                                                                             | 801 |
|          | Titel 2 | Bijwerking van de registratie voor schepen . . . . .                                                                                                                                                                                                                                         | 802 |
|          | Afd. 1  | Algemene bepalingen . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                | 802 |
|          | Afd. 2  | Bijhouding op grond van in de openbare registers, bedoeld in artikel 8, eerste lid, onderdeel a, ingeschreven stukken betreffende schepen en rechten waaraan die schepen zijn onderworpen . . . . .                                                                                          | 803 |
|          | Afd. 3  | Overige bepalingen . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                 | 803 |
| Hfdst. 6 |         | Registratie voor luchtvaartuigen . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                   | 804 |
|          | Titel 1 | Inhoud van de registratie voor luchtvaartuigen . . . . .                                                                                                                                                                                                                                     | 804 |
|          | Titel 2 | Bijwerking van de registratie voor luchtvaartuigen . . . . .                                                                                                                                                                                                                                 | 804 |
|          | Afd. 1  | Algemene bepalingen . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                | 804 |
|          | Afd. 2  | Bijhouding op grond van in de openbare registers, bedoeld in artikel 8, eerste lid, onderdeel a, ingeschreven stukken betreffende luchtvaartuigen en rechten waaraan die luchtvaartuigen zijn onderworpen. . . . .                                                                           | 805 |
|          | Afd. 3  | Overige bepalingen . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                 | 805 |

|           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |     |
|-----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Hfdst. 6a | Basisregistratie topografie . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 806 |
| Hfdst. 7  | Verstreking van inlichtingen; kadastraal recht . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                      | 806 |
|           | Titel 1 Verstreking van inlichtingen . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                | 806 |
|           | Afd. 1 Verstreking van inlichtingen uit de openbare registers, de registraties,<br>het net van coördinaatpunten en de bescheiden, bedoeld in artikel 50. . . . .                                                                                                                                                              | 806 |
|           | Afd. 2 Bepalingen in verband met de bescherming van de persoonlijke levenssfeer . . . . .                                                                                                                                                                                                                                     | 808 |
|           | Titel 2 Kadastraal recht . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 808 |
| Hfdst. 8  | Wijziging van de kadastrale aanduiding van onroerende zaken en appartementsrechten anders<br>dan in geval van bijwerking; opnieuw vaststellen van de grootte van percelen; herstel van<br>kennelijke misslagen begaan bij de bijwerking en van onregelmatigheden begaan bij<br>het houden van de openbare registers . . . . . | 809 |
| Hfdst. 9  | Overige en slotbepalingen . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 809 |
| 47.       | Algemene wet inzake rijksbelastingen (AWR), <i>art. 5a</i> . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                          | 811 |
| 48.       | Successiewet 1956 (Sw) . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 813 |
|           | Hfdst. I Grondslagen voor de objectieve en subjectieve belastingplicht. . . . .                                                                                                                                                                                                                                               | 813 |
|           | Hfdst. II Bepaling van het belastbaar bedrag . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                        | 820 |
|           | Hfdst. III Tarief; berekening van de belasting; vrijstellingen. . . . .                                                                                                                                                                                                                                                       | 821 |
|           | Hfdst. IIIA Bedrijfsopvolging . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 825 |
|           | Hfdst. IV Aangifte, aanslag en conserverende aanslag . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                | 830 |
|           | Hfdst. V . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 831 |
|           | Hfdst. VI Navordering . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 831 |
|           | Hfdst. VII Vermindering . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 831 |
|           | Hfdst. VIII Bezwaar en beroep . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 832 |
|           | Hfdst. IX . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 832 |
|           | Hfdst. X Verjaring . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 832 |
|           | Hfdst. XI Kwijtschelding . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 833 |
|           | Hfdst. XII Bijzondere bepalingen . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 834 |
|           | Hfdst. XIII Overgangs- en slotbepalingen . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                            | 835 |
| 49.       | Wet inkomstenbelasting 2001 (Wet IB 2001), <i>artt. 1.2, 1.4, 1.5, 3.101, 3.102, 3.105, 3.111, 5.4 en 6.3-6.7.</i> . . . .                                                                                                                                                                                                    | 837 |
| 50.       | Wet op belastingen van rechtsverkeer (WBRv), <i>artt. 3, 7, 12 en 15</i> . . . . .                                                                                                                                                                                                                                            | 845 |